

מכללת הרצוג-גוש עציון

ימי עיון בתנ"ך

קיץ תש"ע

ברוך קהת
שיעור מס' 66

היחס למקדש בנבואות ירמיהו ויחזקאל

נושא	ירמיהו	יחזקאל
המקדש כמקום השכינה	<p>ויבאתם ועמדתם לפני בבית הזה אשר נקרא שמי עליו וגו' (ו', י, יא, יד).</p> <p>כי לכו נא אל מקומי אשר בשילו אשר שפנתי שמי שם בראשונה (שם, יב).</p> <p>כסא כבוד מרום מראשון מקום מקדשנו (י"ז, יב). אל תנבל כסא כבודך (י"ד, כא).</p> <p>בעת ההיא יקראו לירושלם כסא ה' (ג', י"ז).</p>	<p>וילאמר אלי בן אדם את מקום כסאי ואת מקום פפות וגלי אשר אשכן שם בתוך בני ישראל לעולם (מ"ג, ז).</p> <p>וישלח תבנית יד ויקחני בציצת ראשי ותשא אתי רוח בין הארץ ובין השמים ותבא אתי ורושלקמה במראות אלהים אל פתח שער הפנימית הפונה צפונה אשר שם מושב סמל הקנאה המקנה: והנה שם כבוד אלהי ישראל כמראה אשר ראיתי בבקעה (ח', ג-ד). וכבוד אלהי ישראל נעלה מעל הכרוב אשר היה עליו אל מפתח הבית (ט', ג).</p> <p>והנה כבוד אלהי ישראל בא מדרך הקדים וקולו כקול מים רבים והארץ האירה מכבודו: וכבוד ה' בא אל הבית דרך שער אשר פניו דרך הקדים: ותשאני רוח ותביאני אל החצר הפנימי והנה מלא כבוד ה' הבית: (מ"ג, ב-ה).</p>
המקדש בגאולה העתידה	<p>כה אמר ה' עוד ישמע במקום הזה אשר אתם אמרים הרב הוא מאין אדם ומאין בהמה בערי ההוזה ובחצות וירושלם הנשמות מאין אדם ומאין יושב ומאין בהמה: קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה קול אמרים הודו את ה' צבאות כי טוב ה' כי לעולם חסדו מבאים תודה בית ה' כי אשיב את שבות הארץ בבראשנה אמר ה' (ל"ג, י-יא).</p>	<p>וכרתי להם ברית שלום ברית עולם והיה אותם ונתתים והרבותי אותם ונתתי את מקדשי בתוכם לעולם: והיה משפני עליהם והייתי להם לאלהים והמה יהיו לי לעם: וידעו הגוים כי אני ה' מקדש את ישראל בהיות מקדשי בתוכם לעולם (ל"ז, כו-כח).</p> <p>אתה בן אדם הגד את בית ישראל את הבית וקלמו מעונותיהם ומדדו את תקנית: ואם נקלמו מפל אשר עשו צורת הבית ותכונתו ומוצאיו ומבאיו וכל צורתו ואת כל חקתיו וכל צורתיו וכל תורתיו הודע אותם וכתב לעיניהם וישמרו את כל צורתו ואת כל חקתיו ועשו אותם: זאת תורת הבית על ראש הקר פל גבלו סביב סביב קדש קדשים הנה זאת תורת הבית (מ"ג, י-יב).</p>

<p>המקדש וחטאי ישראל</p>	<p>הגגב רצח ונאף והשבוע לשקר וקטר לבצע ולהלך אחרי אלהים אחרים אשר לא ידעתם: ובאתם ועמדתם לפני בבית הזה אשר נקרא שמי עליו ונאמרתם נצלנו למען עשות את כל התועבות האלה: המערת פרצים היה הבית הזה אשר נקרא שמי עליו בעיניכם גם אנכי הנה ראיתי נאם ה' (ז', ג-יא).</p>	<p>ויאמר אלי בן אדם שא נא עיניך דרך צפונה ואשא עיני דרך צפונה והנה מצפון לשער המזבח סמל הקנאה הזה בבאה: ויאמר אלי בן אדם הראה אתה מה הם עשים תועבות גדלות אשר בית ישראל עשים פה לך חקה מעל מקדשי ועוד תשוב תראה תועבות גדלות... נאבוא ונראה והנה כל תבנית רמש ובהמה שקץ וכל גלולי בית ישראל מחקה על הקיר סביב סביב: (ח', ה-יז).</p> <p>עוד זאת עשו לי טמאו את מקדשי ביום ההוא ואת שבתותי חללו: ובשחטם את בנייהם לגלוליהם ונבאו אל מקדשי ביום ההוא לחללו והנה לה עשו בתוך ביתי (כ"ג, לח-לט).</p>
<p>ערך הקרבנות</p>	<p>פה אמר ה' צבאות אלהי ישראל עלותיכם ספו על זבחיכם ואכלו בשר: כי לא דברתי את אבותיכם ולא צויתים ביום הוציא אותם מארץ מצרים על דברי עולה וזבח: כי אם את הדבר הזה צויתי אותם לאמר שמעו בקולי והייתי לכם לאלהים ואתם תהיו לי לעם והלקחתם בכל הדרך אשר אצוה אתכם למען ייטב לכם (ז', כא-כד).</p>	<p>והיה ביום השמיני והלאה יעשו הכהנים על המזבח את עולותיכם ואת שלמיכם ורצאתי אתכם נאם אדני ה' (מ"ג, כז).</p> <p>למנחה ולעולה ולשלמים לכפר עליהם נאם אדני ה' (מ"ה, יז).</p> <p>ובשאת מתנתיכם בהעביר בניכם באש אתם נטמאים לכל גלוליהם (כ', כז).</p>
<p>הקרבנות בעתיד</p>	<p>ובאו מערי יהודה ומקביבות ירושלים ומארץ בנימן ומן השפלה ומן הקר ומן הגגב מבאים עולה וזבח ומנחה וילבונה ומבאי תודה בית ה' (י"ז, כז).</p>	<p>ועל הנשיא יהיה העולות והמנחה והנסוף בתגים ובחדשים ובשבתות בכל מועדי בית ישראל הוא יעשה את החטאת ואת המנחה ואת העולה ואת השלמים לכפר בעד בית ישראל (מ"ה, יז).</p>
<p>הכהנים</p>	<p>ולכהנים הלויים לא יפרת איש מלפני מעלה עולה ומקטיר מנחה ועשה זבח כל הנמים (ל"ג, יח).</p>	<p>והכהנים הלויים בני צדוק אשר שמרו את משמרת מקדשי בתעות בני ישראל מעלי המה יקרבו אלי לשרתני ועמדו לפני להקריב לי חלב ודם נאם אדני ה' (מ"ד, טו).</p>
<p>כינויו של הנביא</p>	<p>דברי רמיהו בן חלקיהו מן הכהנים אשר בענתות בארץ בנימן (א', א).</p>	<p>היה היה דבר ה' אל יחזקאל בן בוזי הכהן בארץ פשדים על נהר כבר (א', ג).</p>